

COMITETUL DE MONITORIZARE AL PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL

**Proces verbal al ședinței Comitetului de Monitorizare al
Programului Operațional Regional 2007 – 2013
Data ședinței 10 – 11 noiembrie 2010**

Comitetul de Monitorizare al Programului Operațional Regional (CMPOR) s-a întrunit, în perioada **10 – 11 noiembrie 2010, la Turnu Măgurele**, în ședință ordinară, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 765/ 2007.

Ședința a fost prezidată de vicepreședintele CMPOR, **domnul Răzvan MURGEANU, Secretar de Stat în Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului.**

La această reuniune au participat membrii CMPOR (reprezentanți ai ministerelor, la nivel de secretar de stat și ai Regiunilor de Dezvoltare, la nivel de președinți de Consiliu Județean, desemnați prin hotărâre a Consiliilor pentru Dezvoltare Regională (CDR), reprezentanți desemnați prin hotărâre CDR, la nivelul regiunii, din mediul de afaceri, mediul academic, societatea civilă, reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, ai altor ministere și instituții centrale, ai celor 8 Agenții de Dezvoltare Regională, precum și reprezentanți ai Comisiei Europene, conform anexei atașate (*lista de prezență*).

Ordinea de zi a ședinței, votată în unanimitate de membrii CMPOR, a fost următoarea:

10 noiembrie 2010

1. Cuvânt introductiv
2. Aprobarea procesului verbal al ședinței CMPOR din 19 - 20 mai 2010
3. Stadiul implementării Programului Operațional Regional și măsuri întreprinse pentru accelerarea implementării POR
4. Detalii privind implementarea Axei prioritare 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”
 - centre urbane
 - poli de dezvoltare urbană
 - poli de creștere
5. Detalii privind implementarea Domeniului Major de Intervenție 5.3: Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică
6. Implementarea financiară și gradul de absorbție a Programului Operațional Regional

7. Stadiul Implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Nord - Est – Prezentare Organism Intermediar ADR Nord – Est
8. Stadiul Implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Sud - Est – Prezentare Organism Intermediar ADR Sud – Est
9. Stadiul Implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Sud - Muntenia – Prezentare Organism Intermediar ADR Sud – Muntenia
10. Stadiul Implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Sud - Vest Oltenia – Prezentare Organism Intermediar ADR Sud - Vest Oltenia
11. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Vest - Prezentare Organism Intermediar ADR Vest
12. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Nord - Vest – Prezentare Organism Intermediar ADR Nord – Vest
13. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Centru – Prezentare Organism Intermediar ADR Centru
14. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea București - Ilfov – Prezentare Organism Intermediar ADR București – Ilfov

11 noiembrie 2010

1. Informare privind modificarea Programului Operațional Regional
2. Propuneri privind revizuirea axei prioritare 1 a POR „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”
3. Discuții privind noua perioadă de programare
4. Prezentarea și aprobarea Planului de evaluare pentru anul 2011
5. Informare privind implementarea Planului de Evaluare pentru anul 2010 și a recomandărilor evaluării intermediare a POR
6. Stadiul activităților desfășurate conform Planului de Comunicare al Programului Operațional Regional
7. Stabilirea datei următoarei ședințe a CM POR
8. Diverse

10 noiembrie 2010

1. Deschiderea ședinței

În cuvântul de deschidere, vicepreședintele Comitetului de Monitorizare al POR, domnul Răzvan Murgeanu, Secretar de Stat, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului a salutat prezența la ședință a reprezentanților Comisiei Europene, doamna Angela Martinez Sarasola, Head of Unit, doamna Aura Răducu, Desk Officer și Maria-Mirabela Lupaescu, Manager Program.

Domnul Secretar de Stat Răzvan Murgeanu, a menționat că la ședință sunt prezenți 16 membri cu drept de vot din 24 și a supus spre aprobare ordinea de zi a ședinței. **Membrii CMPOR au votat în unanimitate ordinea de zi a ședinței.**

Doamna Angela Martinez Sarasola, reprezentantul Comisiei Europene, a precizat că autoritățile regionale și locale în parteneriat cu autoritățile centrale au responsabilitatea implementării proiectelor care au în vedere dezvoltarea socio-economică și a subliniat condițiile actuale deosebite ale crizei economice și financiare ca fiind unul dintre elementele care influențează dificultățile în implementarea programului, susținând totodată depunerea tuturor eforturilor pentru implementarea acestui program.

A menționat, de asemenea, că implementarea programelor operaționale nu este mulțumitoare având în vedere că valoarea plăților este de 1,6% din alocarea financiară a României, Programul Operațional Regional fiind mai avansat, cu plăți efectuate de către Comisia Europeană în valoare de 2% din alocarea financiară. Totodată, a menționat că indicatorul în baza căruia este evaluat un program este absorbția fondurilor, respectiv plățile solicitate către CE și plățile efectuate către beneficiari și că la jumătatea implementării programului, plățile trebuie să aibă un ritm regulat, astfel încât să se asigure o implementare eficientă astfel încât să fie îndeplinite obiectivele inițiale ale POR. De asemenea, a menționat că problemele sistemului de management identificate de Autoritatea Națională de Audit, trebuie corectate astfel încât plățile să poată fi efectuate în concordanță cu cerințele Uniunii Europene.

Domnul Liviu Dragnea, președintele CJ Teleorman a precizat că speră ca în cadrul CMPOR să existe un punct de vedere comun al autorităților locale, naționale și a mediului privat astfel încât deciziile care se vor lua să contribuie la absorbția fondurilor și la dezvoltarea socio-economică.

2. Aprobarea procesului verbal al ședinței CMPOR din 19-20 mai 2010

Vicepreședintele CMPOR a supus aprobării procesul verbal al ședinței CMPOR din data de 19-20 mai 2010, **proces verbal care a fost aprobat în unanimitate.**

3. Stadiul implementării Programului Operațional Regional și măsuri întreprinse pentru accelerarea implementării POR

Domnul Gabriel Friptu, Director General AMPOR a prezentat stadiul implementării Programului Operațional Regional pe axe și domenii de intervenție, stadiul plăților efectuate de către Comisia Europeană, precum și indicatorii de program realizați până la data de 1 noiembrie 2010. Trebuie menționat că pe toate axele prioritare sumele alocate au început să fie cheltuite, inclusiv pentru axa prioritară dedicată dezvoltării urbane. Proiectele finalizate sunt în special pe domeniul de intervenție dedicat microîntreprinderilor, întrucât sunt proiecte cu o dimensiune financiară mică și cu perioade scurte de implementare.

Axa prioritară 2 privind infrastructura de transport a fost supracontractată, datorită discrepanței între bugetul unui contract de finanțare și ceea ce se contractează în urma licitațiilor, sumele rămase fiind utilizate pentru contractarea unor proiecte aflate în lista de rezervă. Acest mecanism va fi utilizat și pentru celelalte domenii de intervenție, orice supracontractare fiind susținută din bugetul național, sumele alocate din FEDR fiind fixe. Tot pentru axa prioritară 2 privind infrastructura de transport, a precizat că se încearcă găsirea unor modalități prin care autoritatea de management și organismele intermediare să impulsioneze ritmul în care beneficiarii solicită rambursările, având în vedere că există diferențe semnificative între stadiul fizic de implementare a proiectului și cererile de rambursare.

Domnul Răzvan Murgeanu, Secretar de Stat, MDRT a menționat că lucrările au fost finalizate, dar nu s-a efectuat recepția finală și nu au fost depuse cererile de rambursare.

Domnul Gabriel Friptu, Director General AMPOR a precizat că majoritatea beneficiarilor au depășit problemele din domeniul achizițiilor, existând însă dificultăți din cauza actelor adiționale.

În ceea ce privește infrastructura socială de sănătate, proiectele depuse acoperă alocările financiare. Campania care semnalează nevoia de investiții în acest domeniu necesită o strategie din partea Ministerului Sănătății pentru a putea mări fondurile alocate acestui domeniu pentru următoarea perioadă de programare.

Pentru domeniul serviciilor sociale, deși există multe activități finanțate și finalizate, nu există un interes deosebit la nivel regional, fiind necesară implicarea mediului de afaceri, a organizațiilor neguvernamentale și a fundațiilor. Diferența între proiectele contractate și cele în evaluare este mare întrucât există restricții pentru cheltuielile eligibile și determinarea statutului de furnizor de servicii sociale. Astfel, un contract necesită clarificări și corecții, Autoritatea de Management încercând să scurteze cât mai puțin această perioadă.

Pentru domeniul de intervenție dedicat situațiilor de urgență se pregătesc sau sunt în derulare achiziții publice. Contractul pentru Regiunea Centru a fost finalizat, iar pentru cel din Regiunea Nord Est au fost depuse cererile de rambursare.

Pe domeniul de intervenție dedicat infrastructurii de educație există o presiune foarte mare, multe proiecte fiind în lista de rezervă. Întrucât alte surse de finanțare și-au încetat aplicabilitatea pentru acest domeniu, anul trecut au fost depuse foarte multe proiecte spre finanțare din POR.

Pentru axa prioritară dedicată mediului de afaceri trebuie precizat că face obiectul unor realocări de sume de la domeniul privind siturile industriale către

celelalte domenii de intervenție. Totodată, pe domeniul 4.1 dedicat structurilor de sprijinire a afacerilor se constată dificultăți în asigurarea cofinanțării din partea beneficiarului.

În ceea ce privește microîntreprinderile, statisticile realizate la nivelul AMPOR pe baza contractelor încheiate relevă interesul mediului de afaceri pentru zona de servicii, 34% din proiectele depuse fiind în domeniul medical. În urma vizitelor organizate la proiectele finalizate se poate constata un impact neașteptat de bun al proiectelor implementate. În ședințele următoare ale CMPOR vor fi prezentate analize ale acestui domeniu de intervenție pentru a se observa concentrarea microîntreprinderilor la nivel regional.

De asemenea contractele semnate în domeniul infrastructurii de turism creează premisele pentru depunerea cererilor de rambursare. Aceste domenii dedicate turismului prezintă un interes deosebit pentru beneficiari ca urmare a schimbării legislației care permite ipotecarea și gajarea pentru obținerea unor credite bancare. Pentru domeniul de promovare turistică au fost depuse proiecte pe toate operațiunile, o prezentare detaliată va fi realizată de organismul intermediar pentru turism.

În ceea ce privește stadiul indicatorilor aceștia sunt prezentați ca realizați efectiv, realizați din punct de vedere tehnic și indicatori de realizat conform contractelor de finanțare. Unele ținte sunt depășite în mod semnificativ, ca de exemplu axa 2, pe alte domenii dimensiunea proiectelor fiind mai mare, numărul de beneficiari a fost mai mic decât estimările inițiale. Evaluarea intermediară a programului va oferi o imagine mai clară asupra realizării indicatorilor astfel încât să fie evidențiată dinamica în evoluția programului.

De asemenea, AMPOR a emis instrucțiuni pentru a oferi soluții la problemele identificate și la recomandările misiunilor de audit. Prin instrucțiuni se precizează că eligibilitatea cheltuielilor pentru lucrări suplimentare este limitată, dar și obligativitatea respectării calendarului de rambursări, întrucât Autoritatea de Management nu va accepta mai mult de 3 modificări ale acestor calendare.

În ceea ce privește misiunile de audit, acestea se realizează primăvara când se verifică respectarea legislației, a reglementărilor și a procedurilor pentru utilizarea fondurilor europene și toamna când se verifică respectarea mecanismelor de implementare prevăzute în regulamente. În urma celor două misiuni Autoritatea de Audit emite o opinie cu privire la credibilitatea sistemului, opinie transmisă și Comisiei Europene. Concluzia raportului de audit a evidențiat faptul că sistemul de gestionare a programului necesită îmbunătățiri semnificative, caz în care Comisia Europeană poate solicita verificări suplimentare ale cererilor de rambursare. Momentan cererile de rambursare sunt autorizate de Autoritatea de Certificare și Plăți, urmând ca următoarea cerere de rambursare către Comisie să fie mai mare.

Doamna Angela Martinez Sarasola, a menționat că la jumătatea perioadei de programare se urmărește în principal implementarea programului. Totuși, deși a apreciat indicatorii fizici prezentați a considerat că începând de acum este importantă atingerea indicatorilor financiari finali. Până în prezent au fost realizate plăți către beneficiari în procent de 12,7% o mare parte fiind însă reprezentată de prefinanțările acordate, progresul real fiind de 4%. Trebuie avut în vedere că implementarea unui program constă nu doar în proiecte selectate și contractate, ci mai ales în proiecte implementate și în existența unui flux financiar continuu. Unele proiecte sunt ușor de implementat, cum este cazul IMM-urilor, dar sunt și proiecte grele, în special pentru axele prioritare dedicate dezvoltării urbane și mediului de afaceri, unde contractarea este de 20% din sumele alocate. Astfel, este necesară pregătirea proiectelor pentru aceste axe prioritare, asistența tehnică fiind un element cheie pentru implementarea programului. Se pot utiliza fonduri atât din axa prioritară de asistență tehnică din program, cât și din Programul Operațional de Asistență Tehnică, dar și alte instrumente financiare, cum ar fi Jaspers. Există anumite probleme în implementare, deși contactarea este de 48%, implementarea proiectelor este în urmă. Este necesară identificarea problemelor și găsirea soluțiilor corecte pentru accelerarea procesului de implementare.

În ceea ce privește auditul, dna Sarasola a precizat că nu Comisia Europeană trebuie să fie convinsă că sistemul funcționează, ci Autoritatea Națională de Audit și Autoritatea de Certificare și Plată, întrucât statul membru este responsabil pentru implementarea programului. Comisia Europeană se bazează pe cele două autorități care trebuie să certifice în mod corect cheltuielile efectuate în cadrul programului.

Doamna Aura Răducu, reprezentant, DG REGIO, a evidențiat faptul că au fost furnizate multe informații statistice și a propus elaborarea unor tabele centralizatoare în care să fie evidențiate alocările, stadiul contractărilor, plățile către beneficiari, plățile rambursate și proiectele finalizate pentru a se putea vizualiza gradul de implementare al proiectelor.

4. Detalii privind implementarea Axei prioritare 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”

Domnul Gabriel Friptu, Director General, AM POR a prezentat stadiul implementării axei prioritare 1 a POR, poli de creștere, poli de dezvoltare urbană, centre urbane și a menționat că polii de creștere beneficiază de 50 % din alocarea financiară aferentă acestei axe prioritare având avantajul unor mecanisme dinamice în evaluare, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, vizită în teren în același pachet. Evoluția implementării polilor de creștere este foarte dinamică, beneficiarii nefiind într-o competiție, evoluție raportată săptămânal de către coordonatorul de pol. Totodată a subliniat faptul că celelalte autorități de management nu au găsit întotdeauna o formulă care să sprijine aceste proiecte

prin finanțări din mai multe surse de finanțare. A apreciat acest exercițiu ca fiind extrem de util în abordarea regiunilor privind modul de gândire a strategiilor regionale.

În ceea ce privește polii de dezvoltare urbană, toate cele 13 municipii au pregătit și depus proiecte, aceste proiecte aflându-se acum în diferite stadii de evaluare, dar datorită faptului că proiectele nu se află în competiție se observă o încetinire în depunerea proiectelor.

În ceea ce privește centrele urbane au fost depuse 333 proiecte, evoluția acestora fiind una dinamică, foarte reprezentativă fiind harta prezentată. Pentru orașele mici și mijlocii acest subdomeniu reprezintă o sursă de finanțare extrem de importantă.

Pentru polii de creștere se are în vedere ca la mijlocul anului viitor să se analizeze în detaliu stadiul proiectelor aferente acestui subdomeniu astfel încât în funcție de rezultatele acestei analize să se propună Comitetului de Monitorizare ajustări în vederea evitării riscului de a miza pe finanțarea unor proiecte care nu vin.

Domnul Secretar de Stat Răzvan Murgeanu a subliniat că polii de creștere și polii de dezvoltare urbană nefiind în competiție au adus un deserviciu programului, din acest motiv existând temerea că proiectele propuse nu vor ajunge la maturitate. Se observă o delăsare și dezinteres a comunităților locale care cred că banii li se cuvin, fără să facă eforturi în acest sens și în aceste condiții AM POR va face propuneri de corectare a acestei situații, cu acordul CM POR și a Comisiei Europene.

Doamna Angela Martinez Sarasola, reprezentant, DG REGIO, a subliniat că implementarea axei prioritare 1 este o operațiune importantă ce trebuie menținută și în perioada următoare de programare. A apreciat progresul înregistrat în implementarea acestei axe prioritare în care proiectele sunt dificile și a recomandat utilizarea asistenței tehnice pentru dezvoltarea acestor proiecte din punct de vedere tehnic.

5. Detalii privind implementarea Domeniului Major de Intervenție 5.3: Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică

Doamna Gabriela Bostănescu, Director General, Direcția Gestionare Fonduri Comunitare pentru Turism a menționat că toate cele trei operațiuni aferente dmi. 5.3. au intrat în implementare, progresele observându-se săptămânal mai ales în cadrul operațiunii b, sperând să reușească să recupereze întârzierile. În cadrul operațiunii „Crearea unei imagini pozitive a României ca destinație turistică prin definirea și promovarea brandului turistic național” au fost depuse 3 cereri de finanțare, două au intrat în evaluare una fiind retrasă de către beneficiar. În noiembrie 2009 a fost semnat contractul de finanțare cu consorțiul THN - TNS, THL o firmă cu experiență în realizarea brandurilor turistice de țară și TNS un lider la nivel european în domeniul cercetării de piață, o primă etapă în

crearea brandului fiind o temă de cercetare calitativă și cantitativă care a constat în 10800 de interviuri pe piețele prioritare definite în masterplanul dedicat turismului și o serie de interviuri cu tour-operatori importanți din domeniul turismului, președinți ai asociațiilor profesionale din turism. În urma acestor etape s-au stabilit șase produse turistice cu care România va fi competitivă pe piețele țintă europene și Statele Unite, respectiv circuite culturale, turism în natură, turism rural și agroturism, city break, turism de aventură și turism balnear. După stabilirea rezultatelor cercetării s-a stabilit alegerea logo-ului fiind date livrate manual de brand, strategie de comunicare. Brandul turistic al României a fost lansat oficial în data de 29 iunie 2010 la Ziua României în cadrul Expoziției Mondiale de la Shanghai. După aceea datorită discuțiilor apărute în presă s-a evitat promovarea brand-ului până la înregistrarea la OSIM pe piața națională și OHIM pe piața internațională care certifică unicitatea logo-ului și al sloganului. S-au reluat activitățile de lansare a brand-ului pe cele opt piețe definite în masterplan, având loc până în prezent doar două la Londra și New York, urmând celelalte.

Cea de-a doua cerere de finanțare reprezintă un stand modular cu care România va participa la toate târgurile internaționale, iar ceea ce va cheltui o mare parte din fondurile alocate acestei operațiuni vor fi tipărituri, filme de promovare, difuzări pe televiziuni naționale și internaționale, tirajul materialelor de promovare fiind foarte mare. De asemenea, a menționat că a transmis către AM POR o solicitare de micșorare a valorii minime a proiectelor ce pot fi depuse în cadrul dmi 5.3. de la 5.000.000 lei la 200.000 lei.

În ceea ce privește operațiunea „Promovarea potențialului turistic și crearea infrastructurii necesare, în scopul creșterii atractivității României ca destinație turistică” au fost depuse 578 proiecte, contractate doar 20, 406 proiecte aflându-se în diferite etape de evaluare. A fost postată pe site-ul Regio Instrucțiunea care anunța suspendarea depunerii cererilor de finanțare începând cu data de 12 noiembrie 2010 ca urmare a depășirii alocării acestei operațiuni.

În ceea ce privește operațiunea Crearea Centrelor Naționale de Informare și Promovare Turistică (CNIPT) și dotarea acestora au fost depuse 9 proiecte de către toți beneficiarii eligibili prevăzuți în Anexa 8 a POR, excepție făcând Primăria Municipiului București.

S-a discutat extinderea acestor rețele de informare și promovare și s-a decis o construcție unitară a acestor centre, cu dotări de ultimă oră, suprafața fiind relativ mică 60 m², valoarea maximă a unui proiect fiind de 100.000 euro, beneficiari fiind autorități publice locale din zone cu concentrare mare și foarte mare de resurse naturale și antropice conform Planului de Amenajare a Teritoriului secțiunea 8 Turism. Există 230 de potențiali beneficiari din mediul urban, inclusiv stațiunile și după o analiză a fondurilor disponibile se pot construi circa 170 centre de promovare.

Doamna Aura Răducu, reprezentantul Comisie Europene, a menționat că informațiile furnizate în ședința anterioară a CM POR nu au fost suficiente pentru a analiza activitățile care se desfășoară în această componentă, prezentarea fiind destul de scurtă și de simplă și de această dată, mai multe detalii fiind oferite în afara prezentării. Totodată a precizat ca fiind nevizibilă strategia care stă în spatele acestei componente, strategia de turism, cadru general folosit pentru finanțarea acestor proiecte, exemplu fiind brand-ul pentru promovarea turismului, suma alocată fiind foarte mare 75 milioane euro, dar pentru care există proiecte mici. Având unic beneficiar această operațiune este nevoie de o strategie, o gândire coerentă, o planificare care să descrie ce tipuri de activități vor fi finanțate și care sunt rezultatele efective. Indicatorul prevăzut în program 10 conferințe, s-a apreciat ca fiind insuficient pentru bugetul alocat.

În ceea ce privește potențialul turistic, până acum nu s-a făcut nici o plată. Este nevoie de o analiză calitativă, mai detaliată, cu mai multe informații referitoare la rezultate, ce anume se realizează în aceste proiecte, problemele apărute în implementare.

În ceea ce privește centrele de promovare, programul prevedea orientativ un număr de 10 centre în ideea că acestea vor fi centre mari, importante cu o dotare europeană și vizibilitate importantă, care să poată fi susținute în viitor. Dacă aceste centre vor fi centre mici de 60 m², aceste vor fi o locație extrem de mică, numărul lor fiind destul de mare în localitățile turistice, având în vedere că există multe centre de informare finanțate prin alte programe operaționale ar putea exista o suprapunere cu aceste programe. Trebuie analizat dacă autoritățile publice locale pot susține în continuare cheltuielile, centrele mici creând probleme în implementare și viabilitate, și avut în vedere experiența altor state în turism cu centre mari, în zone turistice, cu proiecte utile și sustenabile.

Dna Angela Martinez Sarasola, reprezentantul Comisie Europene a atras atenția asupra faptului că este necesară elaborarea unei strategii cu obiective, termene și activități clar stabilite pentru acest domeniu, întrucât consideră că fondurile vor fi utilizate pentru activități minore, fără importanță semnificativă.

6. Implementarea financiară și gradul de absorbție a Programului Operațional Regional

Domnul Gabriel Friptu, Director General, AM POR a menționat că prefinanțările reprezintă partea cea mai semnificativă de plăți către beneficiari, dinamica declarațiilor de cheltuieli fiind mai mare decât rambursările. La fiecare cerere de rambursare pe care o transmite beneficiarul către POR o parte din finanțare se transformă în plată efectivă care face obiectul declarației de cheltuieli. De asemenea, a subliniat că cererile de rambursare sunt destul de numeroase dar nu întotdeauna foarte semnificative din punct de vedere al valorii un exemplu fiind axa prioritară 2, cereri de rambursare în valoare de aproximativ 365 milioane lei sunt rodul a 257 de cereri de rambursare, ceea ce supraîncarcă

sistemul întrucât o cerere de rambursare indiferent de valoarea ei presupune același timp de procesare.

Gradul de eroare al beneficiarului în pregătirea documentelor aferente cererilor de rambursare este relativ scăzut., datorită faptului că AM POR acordă consultanță beneficiarilor în faza de pregătire a cererilor de rambursare, subliniind că foarte puține cereri de rambursare nu sunt conforme sau nu au toate elementele necesare unei procesări rapide. La analiza periodică făcută de AM POR și coordonată de ACIS, referitor la viteza de reacție a sistemului în zona de rambursări cu excepția asistenței tehnice, în general, de la momentul depunerii cererii de rambursare la OI până la plata efectivă, media este de 65 zile, evident existând și recorduri și pe plus și pe minus, de 14 zile de la depunere atunci când sistemul nu era așa solicitat, unele cereri de rambursare necesitând verificarea procedurii de achiziție publică, ceea ce necesită timp în special datorită consultărilor cu ANRMAR. În zona de asistență tehnică o problemă o reprezintă dimensiunea unei cereri de rambursare, nu ca buget ci ca acte doveditoare, aproximativ 10, 12 bibliorafturi, timpul și rigoarea verificării din punct de vedere financiar a fiecărui bon fiind foarte costisitoare ca timp și nu foarte benefică din punct de vedere al efectului. Pentru ca o cerere de rambursare să poată fi validată trebuie să fie introdusă și în SMIS, iar introducerea datelor aferente asistenței tehnice reprezintă o activitate care durează incredibil de mult, raportul între timp și eficiență fiind foarte greu de explicat. AM POR cu sprijinul ACIS încearcă să găsească o soluție.

În ceea ce privește neregulile, orice sesizare de nereguli trebuie verificată, confirmată sau nu, indiferent dacă provine din mecanismul de gestionare OI, AM, beneficiar sau este semnalată în mass-media sau prin mecanismul de verificare a neregulilor, AM POR este obligat să le verifice, unele sesizări ajungând chiar la DLAF. Și acest aspect trebuie avut în vedere la cererile de rambursare. Statistic, puține sesizări au avut și repercursiuni asupra beneficiarului, existând multe sesizări care nu se confirmă.

Totodată, a semnalat faptul că există un decalaj în timp între momentul rambursării către beneficiar și momentul în care Comisia primește o declarație de cheltuieli, sumele autorizate fără axele 1 și 6 reprezentând 7,77 %. Declarațiile către ACP se fac la date fixe, o dată pe lună, ACP verificând prin sondaj documentele furnizate de AM, și transmite periodic cererile de rambursare către Comisia Europeană. Din momentul în care se face o plată din program, transformarea ei în declarație către Comisie poate dura și până la trei luni, astfel încât diferența între previziuni și realizări este extrem de mare.

Creșterea sumelor rambursate în luna octombrie 2010 (cuprinse în DLC transmisă în luna noiembrie 2010) se datorează faptului că beneficiarii au decontat lucrări executate în lunile de vară și au depus Cereri de rambursare în luna septembrie 2010. Necheltuirea integrală a alocării de 330,20 mil. Euro în anul 2010 nu atrage după sine dezangajarea sumelor rămase necheltuite.

Țintele de plăți totale (prefinanțare + rambursări) ale AM POR în anul 2010 sunt de 500 milioane euro din care realizați 322 milioane euro, în anul 2011 (prefinanțare + rambursări) 969 milioane euro, iar țintele de Declarații de Cheltuieli transmise de AM POR către ACP în anul 2010 sunt de 220 milioane euro din care realizați la 30.10.2010, 168 milioane euro. Începând cu 2010 regula n+3 se transformă în n+2, iar vârful din anul 2013 trebuie să fie disipat în anii anterior, estimându-se încheierea contractării în anul 2011.

În ceea ce privește JASPERS, AM POR nu înțelege abordarea din perspectiva unui program operațional regional, deoarece există riscul acordării unei atenții deosebite acestui instrument fără a avea argumente că ar fi foarte util, deși această abordare nu ne împiedică să explorăm toate instrumentele financiare puse la dispoziție.

Doamna Angela Sarasola a precizat că deși implementarea financiară a programului a fost prezentată detaliat este necesară asigurarea transparenței în prezentarea datelor. Astfel, un tabel centralizator care să cuprindă proiectele depuse, în evaluare și contractate ar oferi o imagine de ansamblu asupra implementării Programului Operațional Regional. Totodată, pentru identificarea mai ușoară a problemelor și luarea celor mai bune decizii este necesară evidențierea fluxului financiar, atât către beneficiari, cât și de la Comisia Europeană. O situație centralizatoare la nivel de regiuni oferă o imagine de ansamblu pentru a monitoriza ciclul proiectelor, dar și al programului.

De asemenea, dna Sarasola a menționat că prognozele financiare evidențiază ambițiile privind implementarea programului, dar acestea trebuie să fie reale pentru a fi atinse. Dacă până în acest moment au fost atinse 60% din prognozele inițiale, la anul acestea trebuie să fie de 100%, astfel că este necesară dublarea eforturilor în anul 2011 pentru a crește implementarea financiară a programului. Totodată a amintit că axa prioritară de asistență tehnică ar putea fi utilizată pentru pregătirea proiectelor în viitoarea perioadă de programare. Dacă AMPOR hotărăște, inițiativa Jaspers poate fi, de asemenea, utilizată. Aceasta este gratis și deși au existat dificultăți în implementare, sunt evidențiate și exemple de bună practică. Astfel, dacă problemele sunt identificate, asistența tehnică poate fi utilizată indiferent de surse.

Domnul Ștefan Ciobanu, director general ACIS a apreciat că în comparație cu celelalte programe operaționale, Programul Operațional Regional este cel mai dinamic program. Referitor la situația financiară a precizat că au fost prezentate informații foarte detaliate cu privire la stadiul și perspectivele absorbției financiare, țintele trimestriale de contractare și plăți pentru fiecare din cele șapte programe operaționale fiind asumate la nivelul Guvernului, în vederea evitării pierderilor de fonduri.

7. Stadiul Implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Nord - Est

Domnul Gheorghe Harja, director organism intermediar ADR Nord Est a precizat că pentru a finaliza contractarea la nivel regional până în luna septembrie a anului viitor trebuie menținut constant ritmul de încheiere a contractelor. Totuși trebuie să se realoce cât mai repede fondurile de pe dmi 4.2 și să se asigure activitatea desfășurată de evaluatorii independenți pentru domeniul de intervenție dedicat microîntreprinderilor.

Totodată a propus analizarea și luarea unei decizii privind posibilitatea de a se supracontracta pe următoarele domenii majore de intervenție 3.1 privind infrastructura de sănătate, 3.2 privind infrastructura socială, 3.4 privind infrastructura de educație, 4.1 privind structurile de sprijinire a afacerilor, 4.3 privind microîntreprinderile.

În regiunea Nord Est ritmul de implementare este nesatisfăcător, suma avizată de Organismul Intermediar pentru rambursare este 41,58 mil euro, iar cea avizată de Autoritatea de Management este 31.30 mil euro.

În ceea ce privește implementarea proiectelor dl. Harja a precizat că sistemul procedural este bine asimilat și funcțional, se respectă termenele din proceduri pentru verificarea plăților, nu există întârzieri privind cererile de rambursare. Resurse umane sunt bine pregătite, ceea ce garantează succesul implementării. Întrucât procedura de monitorizare este complicată ar fi utilă simplificarea acesteia pentru a se evita întârzierile acestei etape.

O altă problemă identificată la nivel regional este faptul că beneficiarii întârzie începerea derulării proiectelor, întrucât se începe cu întârziere procesul de atribuire, documentațiile de atribuire sunt neglijent elaborate ceea ce determină contestații sau alegerea unor constructori de slabă calitate. Resurse financiare insuficiente ale beneficiarilor au implicații negative în derularea contractelor. Prefinanțarea este insuficientă deoarece beneficiarii nu mai au resurse financiare pentru a cofinanța proiectul, după această etapă. Totodată au fost finalizate proiecte din punct de vedere fizic, dar nu pot fi considerate finalizate din punct de vedere financiar deoarece cererile de rambursare nu au fost trimise din cauza faptului că deși situațiile de lucrări sunt acceptate de beneficiar, acesta nu dispune de resurse financiare pentru a plăti constructorului lucrările executate.

O altă problemă sunt resursele umane ale beneficiarilor prost pregătite. Firmele de consultanță manifestă un interes și sprijin scăzut în implementare, iar dirigințele de șantier și proiectanții se adaptează cu greu la proiectele finanțate din fonduri UE.

Măsurile propuse prevăd completarea schemei de personal, instruirea beneficiarilor și firmele de consultanță, organizarea de întâlniri la nivel de conducere între ADR și beneficiari, monitorizarea atentă a economiilor și contractarea proiectelor din listele de rezervă imediat ce se vor constitui resurse financiare.

Ca rezultate, în cadrul Regiunii Nord Est se pot evidenția câteva proiecte finalizate în cadrul Axei 2 - drum Roznov Girău, jud Neamț, pasaj Oituz cu str. Gușe în municipiul Bacău cu o soluție tehnică inedită ce va participa la fluidizarea traficului; câteva centre sociale pentru persoane cu dizabilități în cadrul Axei 3 , modernizări de școli generale, modernizare campus Universitar Tudor Vladimirescu – unde se vor folosi sisteme de regenerare a energiei și reabilitări de structuri de cazare și agrement în cadrul axei de turism.

Domnul Murgeanu, secretar de stat în MDRT, a precizat că în această regiune sunt 3 proiecte în cadrul axei 2 care nu s-au decontat în totalitate deși acestea sunt finalizate. Acesta sugerează că ar trebui să se semneze graficul de rambursări de către beneficiari, iar dacă acesta nu este respectat trebuie luate măsuri. Este inadmisibil ca pentru un județ bogat, cum este Suceava care are resurse financiare să nu-și poată cofinanța proiectele.

În ceea ce privește capacitatea redusă de finanțare a autorităților publice **domnul Constantin Apostol**, director general ADR Nord Est a precizat că aceasta este o realitate dusă la extrem. Consiliile județene au o multitudine de proiecte, iar capacitatea de finanțare este limitată de volumul de încasări pe care îl are. Prefinanțarea este de multe ori insuficientă. Gradul de îndatorare al Consiliilor Județene este foarte mare în acest moment, ceea ce duce la un blocaj financiar. Ca o concluzie, este bine ca pe viitorul buget național să se găsească o posibilitate de a face un „revolving” pentru dezvoltare, pentru a se elimina aceste blocaje. Un al doilea factor care intervine este problema legii licitațiilor care creează blocaje extraordinare.

O a treia problemă este lipsa de personal pregătit la nivelul autorităților publice locale.

Domnul Răzvan Murgeanu a menționat că în momentul în care Consiliul Județean solicită un proiect cu finanțare din fonduri europene, aceasta trebuie să includă sumele necesare în buget, deci nu este posibil ca această prefinanțare să fie cheltuită în alte scopuri. Cofinanțarea, pentru proiectele cu fonduri europene, este de 2%, iar Consiliul Județean trebuie să asigure fluxul financiar necesar până când Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului decontează sumele cheltuite. Aceste sume se decontează într-un timp relativ scurt.

Domnul Gabriel Friptu, Director General AM POR a menționat că prefinanțarea de 30% pentru proiectele finanțate din fonduri europene acoperă aproximativ 50% din valoarea eligibilă și că se solicită autorităților publice hotărâri ale Consiliului Local care să facă referință la cheltuieli neeligibile, cheltuieli eligibile și TVA pentru a se asigura că există alocare financiară în bugetul local pentru susținerea finanțării.

Domnul Liviu Dragnea, Președintele CJ Teleorman consideră că adoptarea acelor Hotărâri de Consiliul Local este insuficientă în contextul în care există rectificări negative la nivelul bugetelor locale și județene. De asemenea, a precizat că majoritatea Consiliilor Județene se situează la limita superioară a gradului de îndatorare.

Referitor la problema ridicată de ADR NE privitoare la contestații, acesta a precizat că contestațiile ar trebui soluționate de autoritatea competentă în domeniu, respectiv ANRMAP deoarece acest aspect contribuie la creșterea duratei de implementare a proiectelor alături de procedurile dificile de obținere a impunerilor bancare, un an și jumătate în cazul județului Teleorman.

Domnul Secretar de Stat Răzvan Murgeanu a precizat că în urma discuțiilor purtate cu reprezentanții Ministerului de Finanțe, au fost adoptate măsuri care au determinat scăderea numărului de contestații cu 30% și totodată, MDRT va identifica soluții pentru scurtarea perioadei de plată pentru proiectele finalizate.

Domnul Eugen CHEBAC, președinte, CJ Galați a susținut punctul de vedere al domnului Liviu Dragnea și a precizat că la nivelul județului Galați există un deficit de 120 de miliarde lei, bugetul pe anul 2011 va suporta o presiune foarte mare, existând riscul de a direcționa banii inițial alocați pentru cofinanțarea proiectelor din fonduri europene la cheltuieli necesare asigurării la limită a celorlalte servicii.

Domnul Gabriel Friptu a menționat că acea prefinanțare este recuperată la efectuarea primei plăți a cererii de rambursare, problema principală constând în disponibilitatea de plată a beneficiarului către constructor, respectiv identificarea unei surse de finanțare anterior efectuării cererii de rambursare.

De asemenea, a precizat că la nivelul AM POR nu este cunoscută problema de presiune bugetară cu care se confruntă Consiliile Județene, recomandând autorităților publice locale să propună o formulă viabilă mai ales în contextul în care situațiile prezentate tind să devină mai numeroase în 2011.

Domnul Răzvan Murgeanu consideră ca singura soluție care poate fi realizată este crearea unui fond tampon, cu care să se susțină acest deficit de flux financiar, banii urmând a fi recuperați prin Ministerul de Finanțe sau direct, prin Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului. Acest mecanism ar funcționa greoi, doar pe baza teoretică și ar putea contribui la crearea altor presiuni pe deficitul bugetar.

Reprezentantul autorităților publice locale consideră ca acest aspect ține de voința politică.

Pentru soluționarea acestor probleme este necesară identificarea unor imagini clare și relevante a problemelor prezentate, inclusiv cu cele de la nivel legislativ.

Doamna Angela Sarasola, a precizat că din perspectiva Comisiei Europene, cofinanțarea este de 85%, 13% fiind din partea bugetului de stat și 2% din partea

beneficiarului. În plus pentru asigurarea fluxului financiar este necesară elaborarea cererilor de rambursare astfel încât să fie decontate cheltuielile eligibile. În ceea ce privește achizițiile publice, aceasta este o problemă orizontală și se încearcă rezolvarea acesteia cu autoritățile naționale. Dacă proiectul și documentația de atribuire sunt corect elaborate, în procesul de implementare pot fi evitate multe probleme. Totodată, a atras atenția că există un risc care trebuie luat în considerare, întrucât contractorii se plâng Comisiei Europene că nu sunt plătiți. Astfel, există riscul ca retragerea potențialilor contractori să determine o competiție slabă, ceea ce va influența în mod proporțional calitatea proiectelor.

8. Stadiul Implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Sud - Est

Doamna Luminița Mihailov, director general, ADR Sud Est, a precizat că din punct de vedere al beneficiarilor problemele sunt similare cu cele relatate în cazul regiunii Nord-Est. În luna octombrie, se poate constata o rată de absorbție ce indică faptul că există diferențe mari între raportul între fondurile publice contractate și sumele plătite de AM, ce diferă în funcție de particularitățile fiecărei axe și domeniu major de intervenție. Astfel cea mai bună rată de absorbție se evidențiază în cadrul axei 4, în timp ce în cazul axelor 3 și 5 există o relativă întârziere. În cazul axei 2 procentul de absorbție este de 19% însă procentul ar putea fi mai mare în funcție de interpretarea pe care ANRMAR o va da referitor la lucrările suplimentare.

Au fost făcute câteva propuneri referitoare la contractarea și implementarea programului în regiune. În contractare cele mai mari întârzieri se înregistrează în cadrul axei 1, dar cu ajutorul AM POR și al beneficiarilor se va ajunge până la sfârșitul anului la o contractare de 10-20%.

În cadrul axei 3, unde există numeroase proiecte finalizate dar și în lista de rezervă, se propune analizarea posibilității de contractare în continuare în baza economiilor prin utilizarea economiilor de la proiectele finalizate.

O altă propunere se referă la instrucțiunea 59 care încearcă să reglementeze mai bine graficul de depunere a cererilor de rambursare, astfel încât acesta să se modifice mai mult de 3 ori pe an doar în cazul unor motive fundamentate din partea beneficiarilor. Numărul ridicat de achiziții publice corelat cu limitarea la doar 3 modificări ar duce la blocarea anumitor proiecte.

Domnul Gabriel Friptu a precizat că în condițiile în care nu există o activitate intensă în cadrul unui proiect, modificarea lunară a graficului de rambursare poate ridica semne de întrebare. AM POR are disponibilitatea de a analiza fiecare caz dacă există situații deosebite.

Referitor la gradul de utilizare a sumelor economisite (rezultate din încheierea contractelor la o sumă mai mică), la solicitarea OI se pot reintroduce în procesul de evaluare proiecte de pe lista de rezervă până la concurența cu sumele astfel

economisite, aceasta fiind și logica de a avea o listă de rezervă și sursele de finanțare. AM POR recomandă o atenție sporită supracontractării deoarece exista o supracontractare considerabilă pe axele 1 și 2.

9. Stadiul Implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Sud - Muntenia

DI. Liviu Mușat, director ADR Sud Muntenia, a precizat că în cadrul regiunii au fost depuse aproape 900 de proiecte cu o valoare solicitată de 4,5 miliarde lei. Numărul proiectelor respinse este de 166, reprezentând 18% din proiectele depuse ceea ce este un indicator al calității documentației întocmite de solicitanți. Întrucât administrația locală s-a concentrat asupra proiectelor mari, cu impact asupra dezvoltării valoarea medie a unui contract de finanțare este de 15 mil lei.

Pentru polul de creștere Ploiești, deși există o întârziere se va semna primul contract la sfârșitul săptămânii, urmând ca în prima parte a anului următor să fie semnate și celelalte contracte. În ceea ce privește polul de dezvoltare urbană Pitești se vor semna 2 contracte de finanțare, toate celelalte proiectele fiind depuse la ADR și evaluate în proporție de 50%. Pentru centre urbane au fost depuse 9 proiecte și au fost semnate 3 contracte pentru Alexandria, Târgoviște, Curtea de Argeș. Până la sfârșitul anului vor fi semnate și contractele pentru Sinaia și Costești, urmând ca anul următor să fie semnate cele pentru Moreni, Slobozia, Mioveni și Comarnic.

În ceea ce privește axa prioritară dedicată infrastructurii de transport unele contracte de finanțare înregistrează întârzieri în decontări, iar altele, dificultăți ale soluțiilor tehnice determinate de alunecări de teren. Pentru domeniul de sănătate, contractele semnate sunt în etapa de achiziții și se preconizează primele cereri de rambursare. Domeniul de intervenție dedicat centrelor sociale nu a fost suspendat deși au fost depuse foarte multe proiecte întrucât valoarea contractelor încheiate este foarte mică. În proiectul pentru situații de urgență au fost realizate primele achiziții și se preconizează depunerea unei alte cereri de finanțare pentru suplimentarea necesarului de echipamente. S-au depus foarte multe proiecte pentru reabilitarea școlilor și în funcție de strategia Ministerului Educației se vor debloca și proiectele aflate în așteptare.

Pentru structurile de sprijinire a afacerilor au fost contractate proiecte reprezentând 16% din alocarea regională, cu toate că proiectele depuse depășesc de 2 ori fondurile alocate. După ce s-a decis acordarea finanțării de 100% pentru microîntreprinderi au fost depuse peste 400 de proiecte, inclusiv din județe mai puțin dezvoltate ale regiunii. Se așteaptă ca și relocarea pentru acest domeniu să devină operațională pentru a contracta proiectele depuse.

În ceea ce privește axa prioritară de turism a fost suspendată depunerea de proiecte pentru ambele domenii de intervenție. Pentru domeniul privind patrimoniul cultural proiectele depuse depășesc de 3 ori alocarea regională, evaluarea tehnică și financiară fiind de 40% din proiectele depuse, așteptându-se

mai multe comisii de evaluare. Pentru domeniul de reabilitare a infrastructurii turistice au fost depuse 322 de proiecte, au fost evaluate 76%, dar contractarea nu depășește 6%.

Problemele identificate în implementarea POR sunt asemănătoare cu ale celorlalte regiuni. Pentru slaba solicitare de rambursări s-au luat măsuri la nivel regional, astfel că s-a aprobat 99% din suma depusă spre rambursare.

Domnul Gabriel Friptu, director general AMPOR, a menționat că este necesară mobilizarea beneficiarilor pentru domeniul de intervenție privind infrastructura socială.

Domnul Liviu Dragnea, președintele Consiliului Județean Teleorman, a precizat că alocarea sumei de aproximativ 100 milioane euro pentru polul de creștere Ploiești nu contribuie la dezvoltarea economică a regiunii, întrucât aceste fonduri nu pot fi utilizate de celelalte orașe, iar concentrarea fondurilor nu ajută celelalte comunități. În ceea ce privește centrele sociale, deși există un interes deosebit din partea autorităților locale, lipsesc fondurile pentru asigurarea sustenabilității proiectului, cu atât mai mult cu cât la nivel regional ONG-urile aparținând societății civile nu sunt foarte active.

10. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Sud - Vest Oltenia

Doamna Marilena Bogheanu, Director General, ADR Sud-Vest Oltenia a prezentat stadiul implementării POR în regiunea Sud-Vest Oltenia menționând că la nivelul întregului program s-au depus 774 proiecte în valoare de 996,1 milioane euro, din care au fost contractate 114 proiecte în valoare de 276 milioane euro, diferența de 466 proiecte fiind în evaluare/ precontractare sau în lista de rezervă. Totodată a menționat că la nivelul întregului program în regiunea Sud Vest situația este echilibrată atât ca număr de proiecte depuse cât și ca număr de proiecte contractate și că s-a intensificat depunerea și avizarea evaluării proiectelor dar că foarte multe proiecte vor rămâne fără finanțare.

Domnul Liviu Dragnea, Președintele Consiliului Județean Teleorman a solicitat un răspuns privind modul în care pot ajuta polii de creștere celelalte orașe care nu au acces la acest program.

Domnul Secretar de Stat Răzvan Murgeanu a menționat axa prioritară 1 că polii de creștere au fost stabiliți prin Hotărâre de Guvern având la bază indicatori de dezvoltare economică, polul de creștere polarizând în zona metropolitană investiții care vor crea locuri de muncă.

11. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Vest

Domnul Sorin Maxim, Director General, ADR Vest a menționat că ADR Vest se va încadra în ținta de 60% proiecte contractate până la sfârșitul anului dar că cele 5 proiecte depuse pe axa prioritară 2, în valoare de 80 milioane euro au stat în contestații între 6 luni și un an și jumătate. A precizat de asemenea, că unii beneficiari își însușesc opțional a termenelor asumate în contract de beneficiari întârziind lansarea licitațiilor și a propus găsirea unor soluții astfel încât termenele privind depunerea cererilor de rambursare și respectarea termenelor asumate de beneficiari prin calendarul activităților să fie foarte ferme.

Totodată, a subliniat ca fiind o problemă proiectarea, atât cea pregătită de MDRT prin HG 811 și HG 1424, cât și proiectarea locală care necesită numeroase corecții, exemplu fiind drumul care avea o pantă de 20% când legea permitea 10% înclinare. Motivarea personalului care lucrează cu fonduri structurale.

Domnul Secretar de Stat Răzvan Murgeanu a subliniat că 80 % din problemele post contractare se referă la slaba calitate a întocmirii proiectelor tehnice și că deși calitatea unor proiecte este catastrofală, nici un beneficiar și nici Curtea de Conturi nu s-au îndreptat împotriva proiectantului.

12. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Nord - Vest

Doamna Sanda Catană, director ADR Nord Vest, a precizat că au fost încheiate 133 de contracte în valoare de 242 mil euro finanțare nerambursabilă, dintre care 10 mil. reprezintă valoarea rambursată, iar 41 mil. prefinanțarea. Suma contractată pentru cele 8 proiecte de pe axa prioritară privind infrastructura de transport reprezintă peste jumătate din suma contractată, totuși trebuie menționat că unul dintre proiecte (Crasna - Vârșolt) a avut o întârziere de 18 luni în demararea lucrărilor. Decontarea cheltuielilor s-a realizat pentru proiecte de infrastructura de transport și microîntreprinderi, cele 43 de proiecte finalizate fiind în aceste domenii.

Au fost întâmpinate probleme în evaluarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice, întrucât erau informații diferite în cererea de finanțare, studiul de fezabilitate și proiectul tehnic referitoare la dreptul de proprietate, fie au fost identificate elemente noi în urma efectuării vizitelor pe teren. De asemenea, s-au întâlnit necorelări între documentația de achiziție, caietele de sarcini și proiectele tehnice; întocmirea defectuoasă a proiectelor tehnice a determinat cheltuieli suplimentare pentru proiectele respective. Se întâlnesc greșeli frecvente la întocmirea cererilor de rambursare. Pentru remedierea problemelor întâmpinate au fost realizate vizite de lucru la fiecare beneficiar și au fost organizate întâlniri și instruirii cu aceștia.

Măsurile propuse pentru soluționarea problemelor vizează îmbunătățirea modelelor de contract și a procedurilor, stabilirea unor indicatori standard de monitorizare, și a unor corecții financiare pentru abateri de la regulamentele europene. Totodată a propus posibilitatea ca un proiect să se întoarcă într-o etapă anterioară de evaluare dacă se constată informații noi față de etapele anterioare.

Domnul Răzvan Murgeanu, Secretar de Stat, a precizat că pentru scurtarea termenelor privind contractarea lucrărilor, trebuie discutat cu beneficiarul să-și anunțe intenția de achiziție în SEAP în momentul în care acesta este eligibil și finanțabil.

Domnul Claudiu Coșier, director general ADR Nord Vest, a menționat că a rugat un beneficiar să atribuie proiectarea tehnică și execuția lucrărilor înainte de semnarea contractului de finanțare. Avantajele unei astfel de abordări sunt date de faptul că se poate realiza cererea de prefinanțare imediat după încheierea contractului, iar constructorul nu se poate prevala de faptul că proiectul tehnic nu este bun întrucât a fost realizat de el. Acest exemplu poate fi aplicat pentru următoarea perioadă de programare.

Domnul Gabriel Friptu, director general AMPOR, a precizat că în ceea ce privește indicatorii, aceștia trebuie formalizați la nivelul programului pentru a putea fi monitorizați. Celelalte propuneri pot fi introduse în contract în urma stabilirii unei opinii comune în privința textului. Pentru întoarcerea într-o etapă anterioară există o procedură simplificată, în special pentru clarificarea bugetului unui proiect. Pentru contractarea activităților de proiectare și lucrări trebuie identificat în deviz ceea ce este eligibil, întrucât devizul este necesar pentru a se putea realiza rambursarea.

Domnul Claudiu Coșier a menționat ca devizul apare după faza de proiect tehnic, contractul devenind fezabil dacă este semnată cererea de finanțare. Totodată a propus ca în viitor să nu se mai deducă întreaga sumă din prefinanțare la începutul contractului, ci eșalonat pentru a se asigura un flux financiar pentru lucrarea respectivă.

Domnul Gabriel Friptu a subliniat că avansurile sunt reglementate de legea 500, iar restricțiile de recuperare sunt reglementate de ordonanța 64, aceste sume reîntorcându-se la Ministerul de Finanțe fiind acordate ca prefinanțări. În plus, a adăugat că nu există o competiție întrucât cel care face proiectarea va executa și contractul.

Domnul Iulian Matache, reprezentant CJ Vrancea a precizat că există obligativitate ca în faza studiului de fezabilitate să existe un deviz.

13. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea Centru

Domnul Simion Crețu, Director ADR Centru, a precizat că a fost contractat 50% din bugetul alocat, 24% proiecte sunt în faza de precontractare, singura axă pe care se mai pot depune proiecte fiind cea dedicată dezvoltării urbane. Au fost contractate 138 proiecte în valoare de 217 milioane, gradul de absorbție fiind de 6,7%, iar prin luarea în considerare a cererilor de prefinanțare depășește 14%. Au fost finalizate 43 de proiecte, printre acestea fiind proiectul de infrastructura de transport privind varianta ocolitoare a Brașovului, proiectul privind achiziția de echipamente pentru situații de urgență pentru Asociația de Dezvoltare Intercomunitară. De asemenea, sunt în implementare sau aproape de finalizare 21 de proiecte cu impact major.

Problemele întâmpinate la nivelul regiuni sunt determinate de modificarea graficelor de depunere, solicitările frecvente de acte adiționale, elaborarea documentației, dar 10% pentru lucrări diverse și neprevăzute nu sunt suficiente, probleme privind calamitățile. În ceea ce privește poliile de creștere, acestea generează o dezvoltare mult mai mare și oferă posibilitatea de a crea competitivitatea necesară.

14. Stadiul implementării Programului Operațional Regional în Regiunea București - Ilfov

Domnul Dan Nicula, director general ADR București-Ilfov, a precizat că deși există o situație îmbunătățită față de Comitetul de Monitorizare anterior, se păstrează ecartul dintre Regiunea București Ilfov și celelalte regiuni. S-a contractat doar 20% din alocarea financiară, se estimează că acest procent se dublează până la sfârșitul acestui an și se va atinge un procent de 60 pentru jumătatea anului viitor. Există o presiune mare pe anumite domenii de intervenție, în special pentru școli, infrastructura de afaceri și microîntreprinderi unde proiectele eligibile depășesc alocările financiare. Există o lipsă de proiecte în zona de infrastructură socială, în București fiind soluționate problemele centrelor existente. Pentru intervenții în situații de urgență proiectul contractat asigură doar 15% din necesarul pentru București și județul Ilfov.

Problemele întâmpinate identificate au fost determinate de întârzieri în finalizarea procedurilor de achiziție publică, calitatea proiectelor care au determinat întârzieri în implementare, nedepunerea cererilor de rambursare în special pentru proiecte care sunt aproape finalizate, cum este cazul proiectelor pentru axa prioritară dedicată infrastructurii de afaceri. De asemenea, personalul insuficient de care dispun beneficiarii pentru a elabora cererile de rambursare. O altă problemă se întâlnește pentru domeniul dedicat microîntreprinderilor unde din 32 de proiecte contractate au fost finalizate doar 17, celelalte fiind reziliate întrucât beneficiarii nu au putut asigura cofinanțarea sau și-au schimbat prioritățile de investiții.

Domnul Răzvan Murgeanu, secretar de stat, a remarcat că majoritatea proiectelor sunt implementate în județul Ilfov.

Domnul Dan Nicula a precizat că au început să fie depuse proiecte și de către sectoarele Bucureștiului. În plus, beneficiind de finanțare de la bugetul local nu a existat un interes pentru depunerea proiectelor în anii anteriori. Totodată, au existat probleme cu stabilirea proprietății și cu efectuarea exproprierilor. De asemenea, au fost întâmpinate probleme în obținerea clarificărilor necesare din partea proiectanților pentru proiectele tehnice aflate în evaluare.

Doamna Angela Sarasola, reprezentantul DG REGIO, a mulțumit regiunilor pentru prezentările făcute, în special pentru că s-au concentrat asupra stadiului implementării programului la nivel regional, a problemelor întâmpinate, precum și pentru că au propus măsuri pentru soluționarea acestora. A remarcat, de asemenea, Regiunea Nord Est ca fiind un exemplu de bună practică pentru implementarea programului. Pentru a putea fi propuse soluțiile cele mai bune, este necesară evaluarea problemelor întâlnite întrucât acestea sunt caracteristice tuturor regiunilor. Astfel, problemele întâlnite se referă la cofinanțare, asigurarea fluxului financiar, derularea achizițiilor publice, probleme de implementare și pregătire, calitatea proiectelor tehnice, lipsa personalului și a unui instruire adecvate. Este necesară soluționarea acestor probleme, identificarea autorităților care vor fi responsabile pentru implementarea acestora, respectiv autoritatea de management, autoritățile naționale, ACIS. De asemenea, ar fi utilă în viitor o prezentare standardizată a regiunilor pentru a putea diferenția mai bine progresul înregistrat.

Domnul Gabriel Friptu, a precizat că pentru soluționarea unora dintre problemele identificate este necesară modificarea legislației naționale fiscale.

Joi, 11 noiembrie 2010

1. Informare privind modificarea Programului Operațional Regional

Domnul Secretar de Stat Răzvan Murgeanu a precizat că această informare reprezintă de fapt ceea ce s-a discutat în Comitetul de Monitorizare a POR din luna mai 2010 referitor la realocarea fondurilor aferente dmi 4.2. și propunerile de realocare făcute de către ADR-uri.

Domnul director general Gabriel Friptu a amintit că în ședința Comitetului de Monitorizare a POR din 20 mai 2010 a fost aprobată realocarea unor fonduri neutilizate aferente axei prioritare 4 "Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local" - Domeniului major de intervenție 4.2 „Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități”, către alte

domeniul de intervenție. Această variantă de realocare aprobată de CM va fi prezentată în negocierile cu Comisia Europeană, care va emite o decizie de aprobare a modificării Programului Operațional Regional.

În urma discuțiilor și negocierilor avute cu Comisia Europeană s-a făcut o nouă propunere de realocare față de varianta aprobată în Comitetul de Monitorizare anterior. S-a apreciat că domeniul major de intervenție 5.2. ar trebui să se limiteze la proiectele depuse până în acest moment. În aceste condiții două regiuni nu au acoperit lista de proiecte de rezervă pentru domeniul 5.2, respectiv regiunile Sud-Vest Oltenia și București - Ilfov. Pentru Regiunea Sud-Vest Oltenia diferența de 1,7 mil. euro s-a propus a fi realocată către dmi. 4.3., iar pentru regiunea București-Ilfov diferența de 3,3 mil. euro s-a propus a fi realocată către dmi 4.1.

Comisia Europeană a recomandat ca în cadrul dmi. 5.2 să se acorde o atenție mai mare activităților de sănătate în cadrul proiectelor astfel încât să fie asigurată o formă de concentrare cu impact asupra programului și nu neapărat asupra domeniului de intervenție.

Totodată, s-a menționat că Regiunea Sud Muntenia va modifica realocarea regionala intenționând să acorde mai multe fonduri pentru domeniul dedicat microîntreprinderilor.

În paralel cu realocările financiare au fost propuse câteva modificări și clarificări în interiorul POR, respectiv, modificări ale axei prioritare 1 care au făcut obiectul unor negocieri și schimburi de scrisori în anul 2009 și care vor fi cuprinse în modificarea POR, precum și ajustări ale textului POR și ale indicatorilor de monitorizare a programului. Din punct de vedere procedural a fost încheiată numai o prima etapă, aceea de discuții și acord informal urmând ca imediat după ședința Comitetului, prin intermediul ACIS să fie transmisă scrisoarea oficială cu privire la aceste modificări, inclusiv planul financiar. Procedura de modificare se încheie printr-o decizie a Comisiei Europene care certifică modificările propuse în cadrul POR.

Doamna Angela Martinez Sarasola, reprezentantul Comisiei Europene, a amintit că acest subiect a fost discutat și la ședința anterioară a CMPOR și a mulțumit pentru discuțiile informale care au avut loc privind realocarea fondurilor. Aceste modificări vor fi primite ca urmare a progresului limitat care s-a realizat pe domeniul de intervenție privind reabilitarea siturilor industriale. Totuși pentru următoarea perioadă de programare va trebui să se țină cont și de evaluarea realizată de Ministerul Mediului pentru acest domeniu. Se acceptă acest compromis al realocarilor, dar a precizat că AMPOR trebuie să-și concentreze atenția asupra celor 7 proiecte care vor fi implementate pe acest domeniu și să continue evaluarea siturilor poluate în vederea identificării proiectelor pentru următoarea perioadă de programare. De asemenea, a considerat că ar fi utilă utilizarea asistenței tehnice pentru pregătirea proiectelor deja identificate de Ministerul Mediului, în special pregătirea studiilor de fezabilitate, a celor pentru

decontaminare și a planurilor de afaceri. Este vizibilă situația economică a României și este utilă suplimentarea fondurilor pentru infrastructura de sanatate, dar trebuie să existe o prioritizare a proiectelor în acest domeniu. În ceea ce privește mediul de afaceri, trebuie sprijinite investițiile, în special cele pentru economia reală pentru crearea locurilor de muncă. Realocarea fondurilor pentru axa prioritară de turism reprezintă un motiv de îngrijorare întrucât nu se vede strategia țării în domeniul turismului. A precizat că nu este împotriva realocarilor pentru acest domeniu, dar este necesară o strategie clară pentru acest domeniu concretizată în crearea locurilor de muncă și dezvoltare economică regională.

De asemenea, a precizat că modificarea Programului Operațional implică declanșarea unei evaluări de mediu pentru a se constata efectele pe care la va avea această modificare. Această evaluare va fi solicitată înainte de aprobarea formală a realocărilor din partea Comisiei Europene. Totodată, trebuie publicat răspunsul autorității de mediu competentă, dacă aceasta consideră că nu este necesară declanșarea unei evaluări de mediu. Nu se poate realiza realocarea fondurilor, dacă nu sunt îndeplinite condițiile privind evaluarea de mediu.

Domnul Director General Gabriel Friptu a precizat că procedura SEA a fost lansată și se află în derulare.

2. Propuneri privind modificarea Programului Operațional Regional - Axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”

Domnul Gabriel Friptu, director general AM POR a precizat că în cadrul întâlnirilor periodice pe care AMPOR și Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale le desfășoară cu reprezentanții polilor de creștere, au fost exprimate mai multe solicitări din partea autorităților locale de a diversifica opțiunile pentru elaborarea unor proiecte cu impact economic care să conducă la o dezvoltare durabilă a mediului de afaceri în regiuni.

Axa prioritară 1 a POR finanțează în cadrul operațiunii privind reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul public urban investiții în infrastructura turistică de agrement. Aceste tipuri de proiecte, deși încadrate categoriei de activități eligibile referitoare la reabilitarea infrastructurii urbane, se supun prevederilor și condițiilor de finanțare ale Schemei de ajutor de stat pentru dezvoltare regională prin sprijinirea investițiilor în turism din cadrul Programului Operațional Regional 2007 – 2013, fiind proiecte cu impact economic care contribuie la dezvoltarea și diversificarea mediului de afaceri.

Având în vedere aspectele menționate, s-a propus ajustarea textului Axei Prioritare 1 a POR astfel încât activitățile privind infrastructura turistică de agrement să fie încadrate la operațiunea privind Dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri.

Domnul Răzvan Murgeanu, secretar de stat a supus la vot textul modificat al axei prioritare 1. Textul modificat al axei prioritare 1 a fost votat cu majoritate de voturi, două voturi împotriva și două abțineri.

Domnul Liviu Dragnea, președintele Consiliului Județean Teleorman a menționat că în anul 2007, propunerea Consiliului pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia privind procentele din alocarea financiară a axei prioritare 1 împărțite pe domenii poli de creștere, centre urbane, poli de dezvoltare urbană au fost 70% centre urbane, 15 % poli de dezvoltare urbană, 15 % poli de creștere, propunere care nu a fost aprobată de Comisia Europeană.

Totodată a menționat că modificarea textului axei prioritare 1 reprezintă un capriciu, la solicitarea expresă a polului de creștere de la Ploiești.

3. Discuții privind noua perioadă de programare

Domnul Director General Gabriel Friptu a menționat că Autoritatea de Management pentru POR a luat decizia de a lansa dezbateri privind noua perioadă de programare. În acest sens, materialul aflat în mapele participanților a punctat conexiunea dintre Strategia 2020 și Politica de coeziune, punctul de vedere al Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, unul dintre actorii importanți în formularea pozițiilor statului membru precum și o trecere în revistă a acțiunilor întreprinse de Agențiile pentru Dezvoltare Regională pentru susținerea lansării unui calendar strict a tot ceea ce înseamnă pregătirea viitoarei perioade de programare. La nivelul regiunilor există preocupări cu privire la intenția de a propune pentru următoarea perioadă de programare 8 programe regionale.

Autoritatea de Management pentru POR propune pentru următoarea perioadă de programare două abordări diferite, prima legată de ceea ce înseamnă strategie regională, conturarea nevoilor și mijloacelor prin care fiecare regiune gândește să-și rezolve nevoile, pentru ca ulterior, indiferent de modul cum vor arăta prioritățile la nivel național, regiunile să fie pregătite să găsească ceea ce este coerent cu abordarea națională, cea de-al doilea element fiind construcția instituțională, amintind că și în actuala construcție instituțională a fost o perioadă lungă în care au trebuit convinși auditorii că acest mecanism poate să funcționeze respectând toate cerințele din regulament. Propunerile de la nivel tehnic privind construcția instituțională vor fi aprobate de factorii decizionali de la nivel politic.

Doamna Angela Martinez Sarasola a precizat că apreciază inițierea discuțiilor privind viitoarea perioadă de programare, subliniind că este necesară acordarea unei atenții deosebite celui de-al cincilea raport de coeziune care abia s-a lansat și în care se prezintă impactul politicii de coeziune și trasează viitoarele direcții ale politicii de coeziune. De asemenea, a amintit că a fost lansată o consultare publică asupra acestui raport, astfel că, autorități naționale, regionale, locale, ONG-uri, societatea civilă, mediul de afaceri pot formula obiecții și sugestii asupra viitoarei politici de coeziune. România va fi un partener puternic în aceste discuții, dar are o mare responsabilitate în momentul actual pentru a demonstra că are capacitatea administrativă pentru implementarea programelor în această perioadă de programare.

Totodată, trebuie inițiată dezbateră privind strategia națională de dezvoltare prin încorporarea informațiilor privind disparitățile regionale, pentru a avea o dezvoltare armonioasă și echilibrată. Deși momentan în România capacitatea administrativă nu este foarte dezvoltată, trebuie avut în vedere dezbaterile privind managementul intern pentru implementarea fondurilor structurale.

Domnul Răzvan Murgeanu, Secretar de Stat a solicitat regiunilor ca până la următorul Comitet de Monitorizare să transmită propuneri privind noua perioadă de programare.

Domnul Ștefan Ciobanu, Director General ACIS, MFP a adăugat că viitoarea perioadă de programare reprezintă o temă foarte importantă pentru membrii Comitetului de Monitorizare care sunt reprezentanți ai autorităților de la nivel regional și local având în vedere că trebuie dezbătut care va fi formatul regiunilor și conturul lor instituțional. Autoritatea de Coordonare a Instrumentelor Structurale în calitate de coordonator al procesului de programare a fondurilor intenționează ca la începutul anului viitor să demareze pregătirile pentru ceea ce înseamnă următoarea perioadă de programare, punctul de pornire fiind identificarea nevoilor de dezvoltare socio-economică la nivel local, regional și național pentru perioada 2014-2020, proces pe care îl apreciază complicat și lung, în care elementul cheie va fi stabilirea formatului și a modului de lucru la nivel regional, al implicațiilor instituționale și legislative aferente.

A menționat de asemenea, că două dintre regiuni în acest moment nu îndeplinesc criteriul de clasificare NUTS, România angajându-se ca până în 2014 să găsească o soluție în acest sens, foarte important fiind rolul regiunilor în implementarea eficientă a asistenței ce le va reveni în următoarea perioadă de programare, apreciind că trebuie să existe o inițiativă de sus în jos de la cel mai înalt nivel politic, în caz contrar această sarcină revenind cel mai probabil ACIS și MDRT, care vor trebui să inițieze un Memorandum către Guvern care să atragă atenția asupra procesului de reflecție asupra acestei decizii în regim de urgență, pentru că găsirea unor soluții necesită timp, studii, dezbateri, elemente concrete care să ajute la identificarea modalității optime de organizare în viitor a pașilor care trebuie făcuți în acest sens.

Domnul Constantin Apostol, Director General ADR Nord-Est a salutat demersul făcut de ACIS și MDRT privind viitoarea perioadă de programare, precum și menținerea obiectivului convergență în următorul exercițiu financiar, obiectiv care consideră că trebuie întărit și dublat de puterea de a crește competitivitatea în interiorul regiunilor pentru eliminarea disparităților regionale, susținând ca acest demers să fie făcut din ambele sensuri, de la nivel central către regional dar și de la regional spre nivel central pentru a putea defini viitoarea construcție instituțională.

A precizat, de asemenea, că intenționează să reactiveze sistemul de programare avut în cealaltă perioadă de programare, întrucât ADR-urile și-au păstrat nucleeele de programare la nivel regional, singurele mecanisme avute la dispoziție în momentul de față și a menționat că ADR Nord-Est va organiza un seminar cu tema „Regionalizare sau Nu”.

Doamna Aura Răducu, Desk Officer, Comisia Europeană, a adus o clarificare la mențiunea că două dintre regiuni nu corespund sistemului de clasificare NUTS precizând că regiunile au fost clasificate după un recensământ vechi, anul viitor urmând să se facă un nou recensământ, dar că în prezent conform statisticilor europene toate cele opt regiuni îndeplinesc regulile aquis-ului comunitar, nefiind nici o problemă în situația existentă a regiunilor.

De asemenea, a făcut recomandarea ca subiectele de discuție privind regionalizarea să se facă prin reactivarea Consiliului Național de Dezvoltare Regională, cadru propice pentru dezbaterăa acestei teme.

4. Planul de Evaluare pentru anul 2011

Domnul Director General Gabriel Friptu a amintit că pentru anul 2011 se propun două studii de evaluare cu rol strategic, studii cuprinse în Planul multianual de evaluare. Primul studiu reprezintă o nouă evaluare intermediară a programului iar cel de-al doilea studiu se referă la aplicarea principiului parteneriatului în implementarea POR. S-a apreciat utilă pentru următoarea perioadă de programare o evaluare independentă cu privire la parteneriat, când parteneriatul trebuie să fie mult mai activ în luarea deciziilor, iar ceea ce a însemnat experiența programului în evaluarea intermediară din 2009 să fie folosit la maxim în nouă perioadă și în conturarea noului studiu.

În ceea ce privește calendarul implementării Planului de Evaluare în momentul de față sunt pregătite specificațiile tehnice urmând ca în cursul lunii ianuarie să fie lansate licitațiile. În luna mai se va contracta evaluatorul, urmând ca proiectul să înceapă în luna iunie cu precădere pe zona de evaluare intermediară, astfel încât în prima parte a anului 2012 să fie elaborate concluziile și recomandările și pentru a avea timp disponibil pentru ca aceste recomandări să devină operaționale. Raportul intermediar de evaluare va fi prezentat în detaliu și concluziile vor fi dezbătute în Comitetul de Monitorizare din anul 2011.

Doamna Aura Răducu, Desk Officer, Comisia Europeană a menționat că evaluările propuse pentru anul 2011 sunt foarte bine venite și necesare la mijlocul perioadei de programare și a propus ca aceste evaluări să analizeze în detaliu problemele care apar datorită circuitului financiar și să identifice măsurile care se pot lua pentru fluidizarea plăților.

Domnul Claudiu Coșier, Director General ADR Nord-Vest a menționat că strategia națională de evaluare elaborată de Ministerul Finanțelor propune ca la nivelul administrațiilor publice să existe capacități de evaluare interne și a solicitat ca în viitor să se aibă în vedere ca modalitate de planificare a evaluărilor și atingerea acestui obiectiv dezvoltarea capacităților de evaluare.

Domnul Gabriel Friptu, a menționat că dacă se constată nevoia de a acoperi prin evaluări ad-hoc, subiecte de interes general pentru toate regiunile sau pentru program, AM POR așteaptă propuneri în acest sens și a apreciat că, crearea capacității de evaluare a ADR-urilor sau regiunilor nu face obiectul unei evaluări ci mai degrabă ține de capacitatea administrativă, dar că AM POR este deschisă la orice propunere.

Domnul secretar de Stat Răzvan Murgeanu a supus membrilor CM POR aprobarea Planului de Evaluare pentru anul 2011.

Planul de Evaluare pentru anul 2011 a fost votat cu unanimitate de voturi.

5. Informare privind implementarea Planului de Evaluare pentru anul 2010 și a recomandărilor evaluării intermediare a POR

Domnul Gabriel Friptu, Director General AM POR a precizat că în anul 2010 în Planul de Evaluare pentru anul 2010 au fost cuprinse două studii. Primul studiu se referă la evaluarea implementării priorităților și proiectelor din POR adresate mediului de afaceri iar cel de-al doilea studiu se referă la evaluarea capacității administrative a regiunilor în domeniul dezvoltării regionale. De asemenea, a avut loc o evaluare ad-hoc a aplicării principiului parteneriatului în procesul de implementare a POR.

În ceea ce privește stadiul celor două evaluări, pentru studiul adresat mediului de afaceri procedura de achiziție publică s-a finalizat, în data de 15 septembrie a.c. fiind semnat contractul cu asociația formată din East West Consulting (EWC), European Consultants Organisation (ECO), din Bruxelles, Belgia, SC EWC România SRL și SC NTSN Conect SRL, București, România. Acest studiu se va încheia în martie 2011, concluziile și recomandările Raportului vor fi prezentate în ședința CM POR din primăvara anului 2011.

Al doilea studiu se referă la capacitatea administrativă de abordare a programării dezvoltării regionale în perioada de programare post 2013 prin prisma rolului regiunilor în acest proces. Procedura de achiziție publică pentru acest studiu a

fost lansată, termenul de depunere a ofertelor fiind 15 decembrie 2010, concluziile și recomandările acestui Raport de evaluare vor fi prezentate Comitetului de Monitorizare în luna octombrie 2011.

Doamna Aura Răducu a precizat că DG Regio a lansat o serie de analize pentru proiectele finanțate prin POR, una din aceste analize fiind situația întreprinderilor mici și mijlocii. Raportul a fost finalizat de curând și va fi transmis MDRT pentru a fi o bază de corelare cu studiul evaluării mediului de afaceri pentru ca dificultățile din acest sector să fie evitate în următoarea perioadă de programare.

6. Stadiul activităților desfășurate conform Planului de Comunicare al Programului Operațional Regional

Domnul Gabriel Friptu a menționat că pentru acțiunile derulate prin Planul de Comunicare s-au folosit 5 canale de comunicare, organizarea de evenimente, campanii media, materiale de promovare și informare, precum și un studiu privind gradul de cunoaștere al Regio.

S-au organizat o serie de întâlniri tehnice, cu scopul de a sprijini activitatea structurilor de implementare a Regio, respectiv întâlniri tehnice pentru experții în domeniul comunicării, pentru stabilirea modificărilor necesare în Planul de Comunicare al POR 2007-2013, prezentarea activităților realizate și rezultatele acestora, precum și a celor care urmau să se deruleze în cursul acestui an; o altă întâlnire tehnică pentru managerii de axe din cadrul AMPOR și experții din Ol POR, în vederea discutării manualului de proceduri (respectiv evaluarea, selecția și contractarea proiectelor), concluziile ale misiunii de audit efectuate în perioada septembrie – octombrie 2009 și aspecte privind monitorizarea tehnică și financiară a contractelor precum și o întâlnire tehnică între coordonatorii polilor de creștere, ai AMPOR și ai ACIS, atât pentru stabilirea rolului coordonatorului de pol și aspecte operaționale, cât și pentru modificările Ghidului Solicitantului pentru Axa prioritară 1.

De asemenea, au fost organizate întâlniri cu reprezentanții mass media, în fiecare regiune de dezvoltare, cărora li s-au prezentat stadiul de implementare a Regio, atât la nivel național, cât și regional, precum și vizite la proiecte (trei proiecte din fiecare regiune de dezvoltare) în implementare sau finalizate, în compania jurnaliștilor din mass media locale și regionale pentru a prezenta acestora, la fața locului, rezultatele utilizării fondurilor europene.

În ceea ce privește campania media aceasta s-a realizat pe două paliere: TV, radio, presă scrisă, afișaj stradal (OOH), internet precum și prin realizarea și difuzarea a șase filme TV de 1 minut (filler) pentru informarea asupra fiecărei axe prioritare și asupra Regio – Programul Operațional Regional.

În campania TV a fost difuzat un spot TV de promovare a REGIO cu o durată de 30 de secunde/apariție, cu un număr de 1412 apariții, un spot radio de promovare difuzat de 528 ori pe principalele posturi radio, în presa scrisă a fost

publicată o machetă de presă pentru promovarea REGIO, publicată în 17 publicații, cotidiene și săptămânale cu un număr de 132 de machete publicate, pe 19 pagini de internet a fost inserat un banner electronic pentru promovarea Regio cu aproape 5 milioane de vizualizări a acestor bannere și au fost decorate 153 de panouri în 41 de orașe și 40 de panouri pe drumuri naționale, cu elemente de identitate vizuală ale Regio.

De asemenea au fost realizate cinci publicații, respectiv Ghidul Regio pentru jurnaliști, Ghid de implementare a proiectelor Regio, Regio – întrebări și răspunsuri, Regio pentru adolescenți și un ghid pentru beneficiari Cum lucrezi corect cu un proiect Regio?

Studiul cu privire la gradul de cunoaștere a Regio a relevat că 40% dintre respondenți știu de existența Programului Operațional Regional, 42% au răspuns că Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului și Agențiile pentru Dezvoltare Regională gestionează acest program, 64% știu că Programul Operațional Regional este finanțat de Uniunea Europeană, 48% recunosc sigla programului, iar principala sursă de informare este televiziunea.

În campania de informare din anul 2011 se vor organiza evenimente de promovare și diseminare a informației pentru diferite categorii de public țintă pentru Regio, studenți, masteranzi, parlamentari, mass-media, persoane defavorizate, rețeaua de comunicatori Regio, se va organiza un eveniment pentru publicul larg legat cumva de Ziua Europei, vor fi propuse emisiuni televizate cu interviuri cu beneficiari, vor fi editate și distribuite reviste Regio care să ofere informații despre implementarea programului, în general, și a proiectelor, în special, va fi dezvoltată pagina de internet a programului care să fie mult mai facilă, precum și utilizarea noilor canale de media sociale.

Domnul Marian Dobrilă, Vicepreședinte, Asociația Consultanților pentru Accesarea Fondurilor Europene (ACRAFE) a propus dezvoltarea unui al șaselea canal de comunicare gratuit și semifolosit în acest moment precizând că există o inițiativă a Asociației Consultanților, sprijinită de Guvern, de întâlniri periodice între Autoritatea de Management și consultanți în vederea dezbaterii problemelor identificate de consultanți și beneficiari. O astfel de întâlnire în care au fost prezentate solicitările beneficiarilor a avut loc la începutul acestui an, urmând să se elaboreze un plan de acțiuni care să urmărească rezolvarea problemelor semnalate.

Totodată a menționat că în acest moment lipsește o comunicare organizată între autorități și reprezentanții societății civile și a propus un mecanism de consultare publică cu grupuri de lucru lunare, cu agendă operațională, cu plan de acțiuni, în care să se urmărească propunerile făcute și la care să fie invitați alături de AM POR, consultanți, patronate, asociații ai beneficiarilor, reprezentanți ai autorităților care pot să găsească soluții și variante de rezolvare a problemelor apărute. A menționat de asemenea că ACRAFE are posibilitatea să organizeze întâlniri cu beneficiari, să afle cu ce probleme se confruntă, să deschidă o bandă

mai largă de comunicare între beneficiari și AM în vederea evitării blocajelor previzionate.

Domnul Claudiu Coșier, Director General, ADR Nord Vest a subliniat importanța rețelei de comunicatori prin valoarea adăugată adusă de aceasta și a precizat că Departamentul pentru Afaceri Europene nu a susținut continuitatea rețelei de multiplicator, în acest moment MDRT fiind singura instituție care are rețea de comunicatori în toată țara, ADR-urile având un rol important în răspândirea principiilor de bună practică aferente cartei bune guvernări pe care Comisia Europeană în anul 2001 a recomandat-o ca fiind un model în domeniul comunicării.

Domnul Ilie Dincă, Președintele Agenției Naționale pentru Rromi a menționat că este membru în Comitetul de Monitorizare pentru Dezvoltarea Resurselor Umane unde a înființat grupul tehnic de lucru pentru proiectele pe problematica rromilor și a propus ca și AM POR să facă parte din acest grup de lucru pentru a sprijini identificarea proiectelor integrate din domeniile infrastructură socio-economică, locuințe sociale, pentru a corela toate oportunitățile oferite de fondurile europene.

7. Diverse

Domnul Gabriel Friptu, Director General AM POR a menționat ca fiind necesară o modificare a Strategiei de Asistență Tehnică prin detalierea a ceea ce înseamnă evenimente eligibile organizate de către Programul Operațional Regional sau la care acesta poate participa prin enumerarea tuturor tipurilor de activități numite generic evenimente, respectiv seminarii, mese rotunde, ateliere de lucru, sesiuni de informare, caravane de informare, forumuri, conferințe, simpozioane, congrese, comitete, comisii, manifestări expoziționale (târguri, mini-expoziții, expoziții, pavilioane expoziționale) etc.

Strategia de Asistență Tehnică modificată a fost supusă la vot și a fost votată cu unanimitate de voturi.

1. Stabilirea datei următoarei ședințe a CM POR

Doamna Marilena Bogheanu, director general, ADR Sud - Vest Oltenia a precizat că are mandat din partea autorităților publice locale din județul Mehedinți să invite Comitetul de Monitorizare să organizeze ședința din luna mai 2011 în zona Cazanelor în apropierea orașului Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți.

Concluziile ședinței CMPOR:

- S-a aprobat procesul verbal al ședinței din data de 19-20 mai 2010;
- S-a aprobat realocarea fondurilor neutilizate aferente domeniului major de intervenție (DMI) 4.2 privind reabilitarea siturilor industriale către:
 - DMI 3.1 „Reabilitarea/ modernizarea/ echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate”
 - DMI 4.1 „Dezvoltarea durabilă a structurilor de sprijinire a afacerilor de importanță regională și locală”
 - DMI 4.3 „Sprijinirea dezvoltării microîntreprinderilor”
 - DMI 5.1 „Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, precum și crearea/modernizarea infrastructurilor conexe”
 - DMI 5.2 „Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru valorificarea resurselor naturale și creșterea calității serviciilor turistice”.
- S-a aprobat revizuirea Axei prioritare 1 a POR prin ajustarea textului Axei Prioritare 1 a POR astfel încât activitățile privind infrastructura turistică de agrement să fie încadrate la operațiunea privind Dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri.
- S-a aprobat Planul de Evaluare pentru anul 2011.
- S-a aprobat modificarea Strategiei de Asistență Tehnică.

Președintele Comitetului de Monitorizare al Programului Operațional Regional

Elena Gabriela UDREA

Ministrul dezvoltării regionale și turismului

